

U bent
nu hier

datum

5 april 2018

ons nummer

20180405

uw brief

uw kenmerk

contactpersoon

doorkiesnummer

Geacht Raadslid,

Als Kinderombudsvrouw wil ik u hartelijk feliciteren met uw verkiezing tot volksvertegenwoordiger in uw gemeente. Het ambt van raadslid betekent onder andere dat u vanaf nu mede verantwoordelijk bent voor het beleid van uw gemeente dat gaat over kinderen en jongeren.

Om u op weg te helpen invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid, laten tien landelijke jongerenorganisaties in deze brief weten wat zij belangrijk vinden en wat zij van u verwachten. Deze organisaties staan voor honderdduizenden kinderen en jongeren in Nederland, of het nu gaat om scholieren of om kinderen en jongeren die met jeugdhulp te maken hebben. Hun belangrijkste boodschap aan u? Heb oog voor kinderen en jongeren en betrek ze bij uw plannen en de uitvoering van beleid.

Ook ik deel graag enkele uitgangspunten met u die volgens mij aan de basis liggen van een effectief gemeentelijk jeugdbeleid dat is gebaseerd op de kernwaarden van het Kinderrechtenverdrag.

Kinderrechten in gemeenten

Als Kinderombudsvrouw is het mijn taak om te bevorderen dat de rechten van kinderen en jongeren in Nederland worden nageleefd door wetgevers, beleidsmakers en uitvoerende professionals. Dus ook door gemeenten.

De afgelopen jaren hebben gemeenten steeds meer taken en verantwoordelijkheden gekregen in het jeugddomein. Uw gemeentelijke organisatie - en ook u als raadslid - heeft een cruciale rol in het zorgdragen voor het welzijn van de kinderen en jongeren die in uw gemeente wonen. Of het nu gaat om jeugdhulp, armoedebestrijding, passend onderwijs of de aanpak van kindermishandeling.

postadres

Postbus 93122

2509 AC Den Haag

bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151

2594 AG Den Haag

telefoon + fax

T (070) 850 69 90

F (070) 360 75 72

www

info@dekinderombudsman.nl

www.dekinderombudsman.nl

de Kinderombudsman

Is onderdeel van Bureau

Nationale ombudsman

Ik zie dat er in gemeenten hard gewerkt wordt om kinderen en jongeren in kwetsbare situaties te helpen. Tegelijkertijd zie ik dat problemen vaak geïsoleerd worden aangepakt. Dit terwijl deze kinderen en jongeren vaak te maken hebben met een stapeling van problemen. Zo krijgen kinderen die in armoede leven vaker jeugdhulp dan andere kinderen. En kinderen die met jeugdhulp te maken hebben, kunnen dezelfde kinderen zijn die onder kindermishandeling lijden.

Help kinderen en jongeren in samenhang en praat met ze

Om kinderen en jongeren echt te helpen, moet er binnen de gemeente een samenhangende aanpak zijn die zich richt op alle gebieden in het leven van een kind. Daarbij is het van belang om naar de individuele situatie van een kind te kijken. Elk kind is anders en elk probleem vraagt om maatwerk. Er moet binnen de gemeente een vast aanspreekpunt zijn voor kinderen en jongeren. Eén persoon die verantwoordelijk is voor alle hulp die een kind nodig heeft.

Ik roep u op om de samenwerking te zoeken met alle partijen die betrokken zijn bij een kind. De stem van kinderen en jongeren kan en mag hierbij niet ontbreken. Praat met ze over wat zij nodig hebben en breng hun boodschap over aan uw collega raadsleden, het college van B&W en organisaties die met kinderen en jongeren werken.

Ik wens u veel wijsheid, succes en plezier toe in uw belangrijke werk als raadslid.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
de Kinderombudsvrouw

datum

5 april 2018

ons nummer

20180405

uw brief

uw kenmerk

Landelijke jongerenorganisaties: betrek ons bij uw werk

Op 20 november 2017, de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind, heeft de Kinderombudsman de jongerenorganisaties van Nederland en de Tweede Kamer samengebracht. Tijdens de Jongerenlobby hebben vijftig jongeren van vijftien verschillende jongerenorganisaties samen met Tweede Kamerleden plannen gemaakt hoe hun stem beter gehoord kan worden in Den Haag. Bekijk de infographic met de boodschap, plannen en gegevens van de jongerenorganisaties op www.deKinderombudsman.nl/nieuws.

Minstens zo belangrijk is dat hun stem gehoord wordt buiten Den Haag. In alle Nederlandse gemeenten die elke dag beslissingen nemen die kinderen en jongeren raken. Daarom laten de landelijke jongerenorganisaties u graag weten wat zij belangrijk vinden en wat zij van u als raadslid verwachten.

Exodus Jongerenambassadeurs

Gemeenten moeten zorgen dat lokale hulp en ondersteuning alert is op kinderen van arrestanten en gedetineerden en proactief ondersteuning bieden aan gezinnen. Samenwerking tussen wijkteams, huisartsen, politie, scholen, jeugdbescherming en (landelijke) organisaties met expertise van detentie (bv Exodus) is noodzakelijk.

Exodus Nederland is de grootste landelijke organisatie die met professionals en vrijwilligers opvang en begeleiding biedt aan ex-gedetineerden, gedetineerden en hun familieleden. Dagelijks zijn ruim 200 professionals en ruim 1.500 vrijwilligers aan het werk om (ex-)gedetineerden en hun familieleden perspectief te bieden op een succesvolle re-integratie in de samenleving. <https://www.exodus.nl>

JeugdWelzijnsBeraad

Het JeugdWelzijnsBeraad feliciteert alle nieuwe raadsleden met hun benoeming! Graag brengen wij als koepel van jongerenraden uit de jeugdhulp de volgende punten onder de aandacht:

- Jongerenparticipatie is onmisbaar bij het verbeteren van de jeugdhulp. Het JWB vindt dat iedere jeugdhulpinstantie een jongerenraad moet hebben om de stem van jongeren te borgen en versterken. Gouden tip: neem dit op als inkooppeis!
- Werk samen met andere gemeenten op het gebied van jeugdhulp zodat iedere jongere de hulp krijgt die hij/zij nodig heeft.
- Jongeren moeten na ook na hun 18e gebruik kunnen maken van jeugdhulp. Informeer ze over hun rechten!
- Laat indicaties doorlopen als het perspectief van de jongere duidelijk is. Zorg dat jongeren zoveel mogelijk op één plek blijven en zo min mogelijk te maken krijgen met wisselingen van professionals.

datum

5 april 2018
ons nummer

20180405
uw brief

uw kenmerk

Het JeugdWelzijnsBeraad is het grootste platform voor jongerenraden uit jeugdhulp. Binnen het JeugdWelzijnsBeraad bepalen jongeren zelf welke punten er op de agenda staan. Ons doel is om met onze stem de jeugdhulp in Nederland te verbeteren. <http://www.jeugdwezijnsberaad.nl/>

JOB

JOB wilt dat de raadsleden de stem van de mbo'ers horen! Er zijn een half miljoen mbo-studenten in Nederland en die moeten gehoord worden. Er worden veel beslissingen genomen die deze groep jongeren raken door óver mbo'ers en niet mét mbo'ers te praten. Het is onze wens dat gemeenteraadsleden niet alleen praten met schoolbesturen van mbo-scholen of zich richten op hoger onderwijs, maar ook de mbo-studentenraden uit de regio raadplegen om (onderwijs)beleid zo passend en toegankelijk mogelijk te maken!

JOB is de landelijke jongerenorganisatie die mbo-studenten een stem geeft in het onderwijs. Wij zorgen er voor dat hun mening en hun perspectief niet vergeten wordt én juist nog meer wordt gehoord. Door studenten hun rechten uit te leggen en de stem van studenten te laten horen richting media en politiek, geven wij studenten alle middelen in handen om invloed uit te oefenen op hun opleiding, school en stage! www.jobmbo.nl

Jongerentaskforce Augeo

Maak gestructureerde en systematische jongerenparticipatie een gemeentelijke subsidievereiste voor aanbieders van jeugdhulp – en spreek dit ook af binnen samenwerkingen waarin verschillende gemeenten samen georganiseerd zijn, zodat deze vereiste ook geldt voor veiligheidshuizen en Veilig Thuis organisaties. En zorg dat elk raadslid met (jeugd)zorg in de portefeuille en elke wethouder jeugd een eigen 'jongerenbuddy' krijgt die helpt de zaken vanuit een jongerenperspectief te zien.

De Augeo Jongerentaskforce is een groep van zo'n vijftig jongeren die ervaringsdeskundig zijn op de thema's kindermishandeling (v)echtscheiding, opgroeien met ouders met psychische of verslavingsproblemen en vluchtelingen. De jongeren laten graag hun mening horen over deze thema's. Dit doen ze door het geven van presentaties en trainingen, het uitvoeren van onderzoek en in gesprek te gaan met politici, de Kinderombudsman en anderen. <https://www.jongerentaskforce.nl>

LAKS

Het LAKS strijdt voor goed onderwijs voor iedereen. Onderwijs dat past, ook voor scholieren met een zorgvraag. De gemeente speelt hierbij een cruciale rol. Zet in op een betere samenwerking tussen zorg en onderwijs, en het handhaven van de Wet passend onderwijs. U kunt het verschil maken voor honderden scholieren die thuiszitten en geen volwaardig onderwijsaanbod krijgen.

datum

5 april 2018

ons nummer

20180405

uw brief

uw kenmerk

Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) is een organisatie van, voor en door scholieren. Het LAKS zorgt ervoor dat er niet alleen maar óver, maar ook mét de scholier wordt gepraat. Het LAKS organiseert verschillende activiteiten, informeert en vertegenwoordigt scholieren. Het LAKS heeft over alles wat met het voortgezet onderwijs te maken heeft een mening, namens alle scholieren. <http://www.laks.nl>

NJR

NJR vindt het belangrijk dat de gemeentes na de verkiezingen echt werk gaan maken van positief jeugdbeleid. Dit betekent onder andere dat de gemeente inzet op zoveel mogelijk en zo breed mogelijke participatie van jongeren: vrijetijdsbesteding (sport/cultuur), onderwijsondersteuning, het stimuleren van vrijwilligerswerk etc. Daarnaast moet de leefomgeving jeugd vriendelijk zijn door bijvoorbeeld te investeren in veilige wijken en ontmoetingsplekken. Tot slot moeten jongeren betrokken worden bij gemeentelijke besluitvorming, bijvoorbeeld door het inrichten van een jongerenraad. Hierbij moet de input van jongeren serieus genomen worden en is terugkoppeling en feedback van belang.

NJR is het netwerk van jonge changemakers, de expert in jongerenparticipatie en supporters van jongeren die iets voor anderen willen betekenen. Wij maken jongeren medeproducent van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en zorgen dat zij de steun hebben om geweldige dingen te doen. Wij zorgen ervoor dat jongeren het beste in elkaar naar boven halen en samen zoveel mogelijk positieve impact hebben op de wereld. <https://www.njr.nl>

NJR Hoofdzaken

Wij willen vanuit het project Hoofdzaken van NJR graag dat de raadsleden zich inzetten voor jongeren met psychische problemen. Dit kunnen ze doen door ervaringsdeskundigen meer te ondersteunen bij hun missie op de volgende vijf punten:

- Stigma/taboe bestrijden door voorlichting en online platforms
- Eigen wensen en grenzen: jongeren betrekken in hun eigen behandeling en toekomstplannen
- Maatwerk en samenwerking om mogelijkheden te creëren binnen het onderwijs wanneer jongeren vastlopen vanwege psychische problemen
- Begrip door vertrouwenspersonen in nazorg: ervaringsdeskundigen in wijkteams en laagdrempelige inlooffaciliteiten
- Bestrijden van onwetendheid en onbegrip binnen het onderwijs over GGZ door informatie en voorlichting

datum

5 april 2018

ons nummer

20180405

uw brief

uw kenmerk

de Kinderombudsman.

wij laten van je horen

Hoofdzaken is een project van NJR waarbij jonge ervaringsdeskundigen hun kennis inzetten om de jeugd en jong volwassen GGZ te verbeteren en stigma en taboe rond psychische problemen te verminderen. Dit doen we door in gesprek te gaan met zorgprofessionals, beleidsmakers, onderwijs en jongeren zelf. Met een taskforce van meer dan dertig jongeren maken we ons hard voor een toekomst waarin jongeren met psychische kwetsbaarheden optimaal kunnen participeren in de samenleving. <https://www.njr.nl/hoofdzaken>

Speaking Minds

Maak beleid (waaronder het nieuwe gemeentelijk coalitieakkoord) beschikbaar in - voor jongeren - begrijpelijke taal. Wij zijn van mening dat kinderen en jongeren het recht hebben om mee te denken, mee te praten en mee te beslissen over beleid van de overheid dat hen aangaat. Maar om dit te kunnen doen, moeten ze dat beleid wel eerst kunnen begrijpen. Zorg er dus voor dat er een kindvriendelijke versie beschikbaar is van het gemeentelijk coalitieakkoord.

Speaking Minds is een initiatief van Save the Children, Defence for Children en Stimulansz, waarbij de stem van jongeren, die te maken hebben met armoede en schulden, wordt meegenomen binnen het gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid. Na een Speaking Minds leertraject van enkele maanden, geven jongeren hun advies over een actueel beleidsvraagstuk. Zo staan deze jongeren niet langer aan de zijlijn, maar praten ze actief mee. Dit leidt tot een effectiever en inclusiever (gemeentelijk) armoede- en schuldenbeleid. <http://www.speakingminds.nl>

The Unforgettables

Jongeren weten zelf vaak heel goed wat ze nodig hebben. Ze kunnen vertellen wat er goed gaat in de jeugdhulpverlening, maar ook wat ze nog missen. Met hun input kunt u hen centraal zetten in het jeugdbeleid. Ga daarom met hen in gesprek. Doe dat bijvoorbeeld met onze jongerenraad, the Unforgettables. Deze 50 jongeren hebben al veel meegemaakt, de meesten kunnen niet meer thuis wonen. Zij zijn de stem van ruim 100.000 kinderen die opgroeien in gezinnen met meervoudige problematiek. We nodigen u uit om aanwezig te zijn bij een bijeenkomst met onze jongeren. Om naar hun verhalen te luisteren, de verhalen achter de cijfers.

In het speciaal vragen we uw aandacht voor de 7.000 kinderen die tijdelijk in een maatschappelijke of vrouwenopvang wonen. Ze krijgen daar niet altijd de zorg en aandacht die op dat schakelmoment in hun leven zo belangrijk is. Stel daarom samen met de VNG, Federatie Opvang en VWS landelijke kwaliteitsnormen op voor de opvang, waarin je het kind centraal stelt. Controleer vervolgens of deze ook worden nageleefd.

datum

5 april 2018

ons nummer

20180405

uw brief

uw kenmerk

The Unforgettables is de jongerenraad van het Vergeten Kind. Zij strijden voor een Nederland waarin elk kind zich écht kind voelt, zich goed ontwikkelt en volwaardig meedoet in de maatschappij. Ruim 100.000 kinderen groeien op in gezinnen met meervoudige problematiek en bij meer dan 55.000 kinderen gaat het zodanig mis, dat thuiswonen niet meer mogelijk is. Voor die kwetsbare kinderen organiseren we activiteiten en projecten met een directe positieve invloed. <https://www.hetvergetenkind.nl>

datum

5 april 2018
ons nummer

20180405
uw brief

uw kenmerk

Zorg én Perspectief

In Nederland zijn er 700.000 jongeren met een chronische aandoening, zoals diabetes, CF, reuma en velen meer. Het Jongerenpanel Zorg én Perspectief zet zich in voor de maatschappelijke participatie van deze jongeren en roept gemeenteraadsleden op deze jongeren goed in het vizier te houden. Ga met jongeren met een chronische aandoening in gesprek en luister naar hun ervaringen. Zo kunnen we ons gezamenlijk hard maken voor al deze jongeren in de gemeenten. Door specifieke aandacht voor kinderen en jongeren met een chronische aandoening in de wijkteams en aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en zorg én onderwijs en werk, krijgen alle jongeren de kans te participeren. Geef ook jongeren met een chronische aandoening een stem in uw gemeente.

Het Jongerenpanel Zorg én Perspectief zet zich in voor de ruim 700.000 jongeren in Nederland met een chronische aandoening. Samen met de professionals van Zorg én Perspectief en alle betrokken organisaties willen wij ervoor zorgen dat het verschil in maatschappelijke participatie tussen jongeren met een chronische aandoening en gezonde leeftijdsgenoten kleiner wordt. Dit doen wij door gevraagd en ongevraagd advies te geven aan professionals, Kamerleden en andere betrokkenen. <https://www.fnozorgvoorkansen.nl/zorg-en-perspectief>